

Repertoriul jurisprudenței

HOTĂRÂREA CURȚII (Camera a treia)

10 noiembrie 2016 *

„Trimitere preliminară — Mediu — Directiva 94/62/CE — Articolul 3 — Ambalaje și deșeuri de ambalaje — Noțiune — Role, tuburi sau cilindri în jurul cărora sunt rulate produse flexibile («Mandrine») — Directiva 2013/2/UE — Validitate — Modificare de către Comisia Europeană a listei exemplurilor de ambalaje care figurează în anexa I la Directiva 94/62/CE — Interpretare eronată a noțiunii «ambalaj» — Încălcarea competențelor de executare”

În cauzele conexe C-313/15 și C-530/15,

având ca obiect cereri de decizie preliminară formulate în temeiul articolului 267 TFUE de tribunal de commerce de Paris (Tribunalul Comercial din Paris, Franța), prin decizia din 19 iunie 2015, primită de Curte la 25 iunie 2015, și de Conseil d'État (Consiliul de Stat, Franța), prin decizia din 1 octombrie 2015, primită de Curte la 8 octombrie 2015, în procedurile

Eco-Emballages SA

împotriva

Sphère France SAS,

Carrefour Import SAS,

SCA Tissue France SAS,

Melitta France SAS,

SCA Hygiène Products SAS,

Wepa France SAS, fostă Wepa Troyes SAS,

Industrie Cartarie Tronchetti SpA,

Industrie Cartarie Tronchetti Ibérica, SL,

Cofresco Frischhalteprodukte GmbH & Co. KG,

Kimberly-Clark SAS,

Gopack SAS,

Délipapier SAS,

* Limba de procedură: franceza.

Scamark SAS,

CMC France SARL,

Schweitzer SAS,

Paul Hartmann SA,

Wepa France SAS, fostă Wepa Lille SAS,

Systeme U Centrale Nationale SA,

Industrie Cartarie Tronchetti France SAS,

cu participarea:

Group'Hygiène syndicat professionnel (C-313/15),

și

Melitta France SAS,

Cofresco Frischhalteprodukte GmbH & Co. KG,

Délipapier SAS,

Gopack SAS,

Industrie Cartarie Tronchetti SpA,

Industrie Cartarie Tronchetti Ibérica, SL,

Kimberly-Clark SAS,

Wepa France SAS, fostă Lucart France,

Paul Hartmann SA,

SCA Hygiène Products SAS,

SCA Tissue France SAS,

Group'Hygiène syndicat professionnel

împotriva

Ministre de l'Écologie, du Développement durable et de l'Énergie,

cu participarea:

Industrie Cartarie Tronchetti France SAS (C-530/15),

CURTEA (Camera a treia),

compusă din domnul L. Bay Larsen, președinte de cameră, și domnii M. Vilaras (raportor), J. Malenovský, M. Safjan și D. Šváby, judecători,

avocat general: domnul M. Campos Sánchez-Bordona,

grefier: domnul V. Tournès, administrator,

având în vedere procedura scrisă și în urma ședinței din 4 mai 2016,

luând în considerare observațiile prezentate:

- pentru Eco-Emballages SA, de L. Koehler-Magne, avocat;
- pentru Délipapier SAS, Gopack SAS, Industrie Cartarie Tronchetti SpA, Industrie Cartarie Tronchetti Ibérica SL, Industrie Cartarie Tronchetti France SAS, Kimberly-Clark SAS, Wepa France SAS fostă Lucart France, Paul Hartmann SA, SCA Hygiène Products SAS, SCA Tissue France SAS, CMC France SARL și Group'Hygiène syndicat professionnel, de N. Chahid-Nourai, de J.-M. Leprêtre și de C. Boillot, avocats;
- pentru Melitta France SAS și Cofresco Frischhalteprodukte GmbH & Co. KG, de H. Weil și de A. de Lalande, avocats;
- pentru Système U Centrale Nationale SAS, de A. Gossement, avocat;
- pentru guvernul francez, de D. Colas, de J. Traband și de S. Ghiandoni, în calitate de agenți;
- pentru Comisia Europeană, de E. Sanfrutos Cano, de F. Simonetti, de S. Petrova și de C. Zadra, în calitate de agenți;

după ascultarea concluziilor avocatului general în ședința din 13 iulie 2016,

pronunță prezenta

Hotărâre

- 1 Cererile de decizie preliminară privesc interpretarea articolului 3 din Directiva 94/62/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 20 decembrie 1994 privind ambalajele și deșeurile de ambalaje (JO 1994, L 365, p. 10, Ediție specială, 13/vol. 14, p. 238), astfel cum a fost modificată prin Directiva 2004/12/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 11 februarie 2004 (JO 2004, L 47, p. 26, Ediție specială, 13/vol. 43, p. 337) (denumită în continuare „Directiva 94/62”), precum și validitatea Directivei 2013/2/UE a Comisiei din 7 februarie 2013 de modificare a anexei I la Directiva 94/62 (JO 2013, L 37, p. 10, denumită în continuare „Directiva 2013/2”).
- 2 Cererea în cauza C-313/15 a fost formulată în cadrul unui litigiu între Eco-Emballages SA, pe de o parte, și Sphère France SAS, Carrefour Import SAS, SCA Tissue France SAS, Melitta France SAS, SCA Hygiène Products SAS, Wepa France SAS, fostă Wepa Troyes SAS, Industrie Cartarie Tronchetti SpA, Industrie Cartarie Tronchetti Ibérica SL, Cofresco Frischhalteprodukte GmbH & Co. KG, Kimberly-Clark SAS, Gopack SAS, Délipapier SAS, Scamark SAS, CMC France SARL, Schweitzer SAS, Paul Hartmann SA, Wepa France SAS, fostă Wepa Lille SAS, Système U Centrale Nationale SA și Industrie Cartarie Tronchetti France SAS, pe de altă parte, cu privire la refuzul acestora din urmă

de a achita contribuția financiară datorată în temeiul reciclării articolelor pe care le-au introdus pe piață începând de la 1 ianuarie 2007 și care sunt considerate de Eco-Emballages drept produse de ambalaj.

- 3 Cererea în cauza C-530/15 a fost formulată în cadrul acțiunii pentru abuz de putere introduse de Melitta France SAS, de Cofresco Frischhalteprodukte GmbH & Co. KG, de Délipapier SAS, de Gopack SAS, de Industrie Cartarie Tronchetti SpA, de Industrie Cartarie Tronchetti Ibérica SL, de Kimberly-Clark SAS, de Wepa France SAS, de Paul Hartmann SA, de SCA Hygiène Products SAS, de SCA Tissue France SAS, precum și de Group'Hygiène syndicat professionnel împotriva arrêté du ministre de l'Écologie, du Développement durable et de l'Énergie, du 6 août 2013, modifiant l'arrêté du 7 février 2012 relatif aux exemples d'application des critères précisant la notion d'« emballage » définis à l'article R. 543-43 du code de l'environnement (Ordinul ministrului ecologiei, dezvoltării durabile și energiei din 6 august 2013 de modificare a Ordinului din 7 februarie 2012 referitor la exemplele de aplicare a criteriilor de precizare a noțiunii „ambalaj” definite la articolul R. 543-43 din Codul Mediului) (JORF din 27 august 2013, p. 14487, denumit în continuare „Ordinul din 6 august 2013”).

Cadrul juridic

Dreptul Uniunii

- 4 Articolul 3 punctul 1 din Directiva 94/62 prevede:

„În înțelesul prezentei directive:

1. «ambalaje» înseamnă toate produsele realizate din orice materiale, de orice natură, utilizate pentru a conține, proteja, manevra, furniza și prezenta bunurile, de la materii prime la bunuri prelucrate, de la producător la utilizator sau consumator; Articolele «nereturnabile» utilizate în aceleași scopuri trebuie, de asemenea, considerate ambalaje.

«Ambalajul» constă numai în:

- (a) ambalaj de vânzare sau ambalaj primar, adică ambalajul conceput pentru a constitui o unitate de vânzare pentru un utilizator sau consumator final la punctul de achiziție;
- (b) ambalaj grupat sau ambalaj secundar, adică ambalajul conceput pentru a constitui la punctul de achiziție o grupare a unui anumit număr de unități de vânzare, indiferent dacă acestea sunt vândute ca atare consumatorului sau utilizatorului final sau dacă servesc numai ca mijloc de umplere a rafturilor în punctul de vânzare; acesta poate fi înlăturat din produs fără a-i afecta caracteristicile;
- (c) ambalaj pentru transport sau ambalaj terțiar, adică ambalajul conceput pentru a înlesni manevrarea și transportul unui număr de unități de vânzare sau ambalaje grupate pentru a preveni manevrarea fizică și pagubele datorate transportului. Ambalajul pentru transport nu include containerele rutiere, feroviare, navale sau aeriene.

Definiția noțiunii de «ambalaj» trebuie să se bazeze, printre altele, pe criteriile prezentate în continuare. Articolele enumerate în anexa I sunt exemple care ilustrează aplicarea acestor criterii.

- (i) Un articol este considerat ambalaj în cazul în care respectă definiția menționată anterior, fără să aducă atingere altor funcții pe care le-ar putea de asemenea îndeplini ambalajul, cu excepția cazurilor în care articolul face parte integrantă dintr-un produs și este necesar pentru a conține, susține sau conserva produsul pe toată durata sa de viață, iar toate elementele în cauză sunt destinate a fi utilizate, consumate sau eliminate împreună cu acesta.

- (ii) Articolele concepute astfel încât să fie umplute în punctul de vânzare și articolele de unică folosință umplute sau concepute astfel încât să fie umplute în punctul de vânzare sunt considerate ambalaje în măsura în care îndeplinesc funcția de ambalare.
- (iii) Componentele ambalajelor și elementele auxiliare integrate în ambalaje sunt considerate parte din ambalajul în care sunt integrate. Elementele auxiliare agățate direct sau atașate de un produs și care îndeplinesc funcții de ambalaj sunt considerate ambalaje, cu condiția să nu facă parte integrantă dintr-un produs și cu condiția ca nu toate elementele sale să fie destinate a fi utilizate, consumate sau eliminate împreună cu produsul.

Dacă este necesar, Comisia examinează, în conformitate cu procedura menționată la articolul 21, și, după caz, modifică exemplele furnizate în anexa I pentru a ilustra definiția ambalajului. Sunt studiate cu prioritate următoarele articole: carcusele de compact-discuri și de casete video, ghivecele pentru flori, tuburile și rulourile pe care sunt înfășurate materiale flexibile, suporturile de etichete autoadezive și hârtia de împachetat [...]”

5 Considerentele (2) și (4) ale Directivei 2013/2 sunt redactate după cum urmează:

„(2) Din rațiuni de certitudine juridică și de armonizare a interpretării definiției noțiunii de «ambalaj», este necesar să se revizuiască și să se modifice lista de exemple ilustrative pentru a clarifica unele cazuri suplimentare în care delimitarea între ceea ce este și ceea ce nu este ambalaj rămâne neclară. Revizuirea se face în urma solicitărilor din partea statelor membre și a operatorilor economici de a consolida punerea în aplicare a directivei și de a crea condiții de concurență echitabile pe piața internă.

[...]

(4) Comitetul instituit prin articolul 21 din Directiva [94/62] nu a emis un aviz (referitor la măsurile prevăzute de prezenta directivă) și, prin urmare, Comisia a transmis Consiliului o propunere cu privire la măsurile respective, pe care a înaintat-o de asemenea Parlamentului European. Consiliul nu a acționat în termenul de două luni prevăzut la articolul 5a din Decizia 1999/468/CE a Consiliului din 28 iunie 1999 de stabilire a normelor privind exercitarea competențelor de executare conferite Comisiei [(JO 1999, L 184, p. 23, Ediție specială, 01/vol. 2, p. 159)] și, prin urmare, Comisia a prezentat fără întârziere propunerea Parlamentului European. Parlamentul European nu s-a opus măsurii în termen de 4 luni de la prezentarea menționată anterior.”

6 Anexa I la Directiva 94/62, intitulată „Exemple ilustrative pentru criteriile menționate la articolul 3 punctul 1”, astfel cum a fost modificată de Directiva 2013/2, prevede:

„Exemple ilustrative pentru criteriul (i)

Constituie ambalaje

[...]

Rolele, tuburile și cilindrii în jurul cărora este înfășurat un material flexibil (de exemplu, folie de plastic, folie de aluminiu, hârtie), cu excepția roloanelor, tuburilor și cilindrilor destinați a fi părți ale unor echipamente de producție și care nu se utilizează cu scopul de a prezenta un produs ca unitate de vânzare

[...]”

Dreptul francez

7 Articolul L. 541-10-II din Codul mediului prevede:

„În temeiul principiului răspunderii extinse a producătorului, poate fi impusă în sarcina producătorilor, a importatorilor și a distribuitorilor [de produse generatoare de deșeuri] sau de elemente și de materiale care intră în fabricarea acestora obligația de a asigura sau de a contribui la prevenirea și la gestionarea deșeurilor care provin de la aceștia.

Producătorii, importatorii și distribuitorii, cărora obligația menționată mai sus le este impusă prin dispozițiile prezentei secțiuni și sub rezerva dispozițiilor respective, își îndeplinesc obligația prin punerea în aplicare a unor sisteme individuale de colectare și de tratare a deșeurilor provenite de la produsele lor sau prin instituirea în comun a unor eco-organisme cărora le plătesc o contribuție financiară, le transferă obligația respectivă și pe care le conduc. Un producător, un importator sau un distribuitor care a instituit un sistem individual de colectare și de tratare a deșeurilor aprobat sau un eco-organism acreditat, în cazul în care acesta efectuează gestionarea deșeurilor în temeiul alineatului II din prezentul articol, este deținător al deșeurilor respective în sensul prezentului capitol.

[...]

Eco-organismele sunt acreditate de stat pentru o perioadă maximă de șase ani, care poate fi reînnoită dacă se stabilește că acestea dispun de capacitățile tehnice și financiare pentru a răspunde cerințelor prevăzute într-un caiet de sarcini, stabilit prin ordin interministerial, și după avizul organismului reprezentativ al părților interesate din sector.

[...]”

8 Articolul L. 543-56 din acest cod prevede:

„Orice producător sau importator ale cărui produse sunt comercializate în ambalaje de natura celor menționate la articolul R. 543-55 sau, dacă producătorul sau importatorul nu pot fi identificați, persoana responsabilă de prima introducere pe piață a acestor produse sunt obligați să contribuie sau să asigure gestionarea tuturor deșeurilor lor care provin din ambalaje, cu respectarea dispozițiilor articolelor L. 2224-13-L. 2224-16 din code général des collectivités territoriales (Codul general al colectivităților teritoriale).”

9 Articolul R. 543-43 din Codul mediului prevede:

„I. În scopul aplicării prezentei subsecțiuni, «ambalaj» înseamnă orice obiect, indiferent de natura materialelor din care este realizat, destinat pentru a conține și a proteja bunurile, în vederea manipulării și a transportului lor de la producător la consumator sau la utilizator, și pentru a asigura prezentarea acestora. Articolele «nereturnabile» utilizate în aceleași scopuri trebuie de asemenea considerate ambalaje.

Definiția noțiunii «ambalaj» se bazează printre altele pe criteriile următoare:

1° Un articol este considerat ambalaj în cazul în care respectă definiția menționată anterior, fără să aducă atingere altor funcții pe care le-ar putea de asemenea îndeplini ambalajul, cu excepția cazurilor în care articolul face parte integrantă dintr-un produs și este necesar pentru a conține, susține sau conserva produsul pe toată durata sa de viață, iar toate elementele în cauză sunt destinate a fi utilizate, consumate sau eliminate împreună cu acesta;

[...]

Ministrul competent în domeniul mediului elaborează, prin ordin ministerial, o listă de exemple ilustrative pentru aceste criterii.”

- 10 Ordinul din 6 august 2013, care a modificat articolul 1 din Ordinul din 7 februarie 2012 privind exemplele de aplicare a criteriilor care precizează noțiunea „ambalaj” definite la articolul R. 543-43 din Codul mediului, prevede:

„În temeiul criteriului i de la punctul I al articolului R. 543-43 din Codul mediului, exemplele următoare:

— constituie ambalaje:

[...]

— rolele, tuburile și cilindrii în jurul cărora este înfășurat un material flexibil (de exemplu, folie de plastic, folie de aluminiu, hârtie), cu excepția rolor, a tuburilor și a cilindrilor destinați a fi părți ale unor echipamente de producție și care nu se utilizează cu scopul de a prezenta un produs ca unitate de vânzare.”

Litigiile principale, întrebările preliminare și procedura în fața Curții

Cauza C-313/15

- 11 Societatea Eco-Emballages este un eco-organism acreditat de stat și abilitat să încheie cu întreprinderile care introduc ambalaje pe piața franceză contracte prin care răspunde pentru obligația acestora de a contribui la eliminarea deșeurilor de ambalaje menajere prin plata unei contribuții calculate în funcție de numărul de ambalaje distribuite și de greutatea materialelor care le compun.
- 12 În luna ianuarie 2013, Eco-Emballages a chemat în judecată întreprinderile pârâte din litigiul principal pentru a obține, în temeiul articolului R. 543-43 din Codul mediului, care transpune Directiva 94/62 în ordinea juridică franceză, plata de către acestea din urmă a contribuțiilor aferente mandrinelor sub formă de role, de tuburi sau de cilindri în jurul cărora sunt înfășurate anumite produse flexibile vândute consumatorilor, precum foliile de plastic, foliile de aluminiu sau hârtia igienică sau absorbantă, pe care le-au comercializat începând cu 1 ianuarie 2007.
- 13 Pârătele din litigiul principal au susținut însă că aceste mandrine nu corespundeau definiției noțiunii „ambalaj” în sensul articolului 3 din Directiva 94/62. Acestea au subliniat în special, în primul rând, că însuși termenul „ambalaj” trimite în mod necesar la ceva care, dacă nu învelește, cel puțin se află la exteriorul produsului și, în al doilea rând, că o astfel de mandrină nici nu conține, nici nu protejează produsul, din moment ce aceasta nu este un înveliș extern, ci o componentă internă a produsului. Pârătele au subliniat, în al treilea rând, că până în prezent nu s-a considerat niciodată că mandrina ar putea să constituie un ambalaj, tocmai din cauză că nu ambalează produsul, astfel cum rezultă în special din dezbaterile parlamentare referitoare la adoptarea Directivei 2004/12. În orice caz, Directiva 2013/2, care, astfel cum amintește preambulul său, nu a fost aprobată nici de Parlamentul European, nici de Consiliu, ar constitui numai un ghid ilustrativ edictat doar de Comisie.
- 14 Concluzionând că o calificare a unor astfel de mandrine drept ambalaje este departe de a fi unanimă, unele pârâte din litigiul principal au solicitat, în consecință, tribunal de commerce de Paris (Tribunalul Comercial din Paris, Franța) să adreseze Curții o întrebare preliminară care urmărește să se stabilească dacă articolul 3 din Directiva 94/62 ar trebui interpretat în sensul că include mandrinele respective.

- 15 Instanța de trimitere, după ce a reamintit termenii articolului 3 din Directiva 94/62, iar ulterior a constatat că Directiva 2013/2, care a modificat numai anexa I la Directiva 94/62, a fost aprobată doar de Comisie, întrucât comitetul instituit prin articolul 21 din Directiva 94/62 nu a emis un aviz, iar Consiliul nu s-a pronunțat cu privire la propunerea înaintată de Comisie, a considerat că aceasta era numai ilustrativă, că nu avea caracterul definitiv al articolelor unei directive și că, prin urmare, nu a modificat definiția generală a ambalajului.
- 16 În aceste condiții, tribunal de commerce de Paris (Tribunalul Comercial din Paris) a hotărât să suspende judecarea cauzei și să adreseze Curții următoarea întrebare preliminară:

„Noțiunea de ambalaj, astfel cum este definită la articolul 3 din Directiva [94/62], include «mandrinele» (rulourile, tuburile și cilindrii) pe care sunt înfășurate materiale flexibile, precum hârtia, folia de plastic, vândute consumatorilor?”

Cauza C-530/15

- 17 Prin cererea introductivă înregistrată la 28 octombrie 2013, reclamantele din litigiul principal au sesizat instanța de trimitere, Conseil d'État (Consiliul de Stat, Franța) cu o acțiune pentru abuz de putere și având ca obiect anularea ordinului din 6 august 2013.
- 18 Instanța de trimitere precizează că ordinul din 6 august 2013 transpune Directiva 2013/2 în dreptul francez integrând în lista exemplurilor de ambalaje mandrinele astfel cum sunt definite de aceasta, că societatea Eco-Emballages a chemat în judecată în luna ianuarie 2013 la tribunal de commerce de Paris (Tribunalul Comercial din Paris) diferite societăți, printre care pârâtele din litigiul principal, pentru a se constata existența unor creanțe cu titlu de contribuții datorate pentru mandrinele de același tip precum cele în discuție în cauza C-313/15 pe care le includ anumite produse pe care acestea le comercializează și că instanța menționată, printr-o hotărâre din 19 iunie 2015, a sesizat Curtea cu întrebarea preliminară cu privire la interpretarea articolului 3 din Directiva 94/62 reprodusă la punctul 16 din prezenta hotărâre.
- 19 Instanța de trimitere precizează de asemenea că, în ipoteza în care Curtea ar furniza un răspuns negativ la întrebarea adresată de tribunal de commerce de Paris (Tribunalul Comercial din Paris) în cauza C-313/15, societățile reclamante pun în discuție validitatea Directivei 2013/2 arătând că, prin includerea unor astfel de mandrine printre exemplele de ambalaje, această directivă a interpretat eronat noțiunea „ambalaj” în sensul articolului 3 din Directiva 94/62 și a depășit întinderea abilitării conferite Comisiei în temeiul competențelor sale de executare.
- 20 În aceste condiții, Conseil d'État (Consiliul de Stat) a hotărât să suspende judecarea cauzei și să adreseze Curții următoarea întrebare preliminară:

„Prin includerea «mandrinelor» (rolele, tuburile și cilindrii) în jurul cărora sunt înfășurate materiale flexibile, precum hârtia, folia de plastic, vândute consumatorilor printre exemplele de ambalaje, Directiva [2013/2] a interpretat eronat noțiunea de ambalaj astfel cum este definită la articolul 3 din Directiva [94/62] și a depășit limitele abilitării conferite Comisiei Europene în cadrul competențelor sale de executare?”

Procedura în fața Curții

- 21 Prin decizia președintelui Curții din 28 octombrie 2015, cauzele C-313/15 și C-530/15 au fost conexe pentru buna desfășurare a procedurii scrise și orale, precum și în vederea pronunțării hotărârii.

Cu privire la întrebarea preliminară din cauza C-313/15

- 22 Prin intermediul întrebării preliminare, instanța de trimitere solicită în esență să se stabilească dacă articolul (3) punctul 1 din Directiva 94/62 trebuie interpretat în sensul că mandrinele sub formă de rolă, de tub sau de cilindru pe care sunt înfășurate materiale flexibile vândute consumatorilor constituie „ambalaje” în sensul acestei dispoziții.
- 23 În această privință, trebuie arătat mai întâi că, în conformitate cu articolul 1, Directiva 94/62 are în special ca obiect prevenirea și reducerea efectului ambalajelor și al deșeurilor de ambalaje asupra mediului din statele membre și din țările terțe și să asigure astfel un nivel ridicat de protecție a mediului, impunând printre altele statelor membre instituirea unui sistem de colectare și de valorificare a ambalajelor și a deșeurilor de ambalaje. În acest scop, așa cum rezultă din considerentul (5) și în conformitate cu articolul 2 alineatul (1) din aceasta, Directiva 94/62 include toate ambalajele introduse pe piață în Uniunea Europeană și toate deșeurile de ambalaje.
- 24 Rezultă că, după cum Curtea a statuat deja, noțiunea de ambalaj trebuie interpretată în sens larg (a se vedea în acest sens Hotărârea din 29 aprilie 2004, Plato Plastik Robert Frank, C-341/01, EU:C:2004:254, punctele 56 și 57).
- 25 Trebuie amintit în continuare că, pentru a constitui un ambalaj în sensul articolului 3 punctul 1 din Directiva 94/62, un articol trebuie, pe de o parte, să îndeplinească cele două condiții prevăzute la articolul 3 punctul 1 primul și al doilea paragraf din Directiva 94/62 (a se vedea în acest sens Hotărârea din 29 aprilie 2004, Plato Plastik Robert Frank, C-341/01, EU:C:2004:254, punctul 47) și, pe de altă parte, să corespundă criteriilor enumerate la articolul 3 punctul 1 al treilea paragraf din directiva menționată.
- 26 Astfel, în primul rând, pentru a constitui un „ambalaj” în sensul Directivei 94/62, un produs trebuie utilizat, pe de o parte, în conformitate cu articolul 3 punctul 1 primul paragraf din această directivă, pentru a conține, a proteja, a manevra, a furniza și a prezenta bunurile, de la materii prime la bunuri prelucrate, de la producător la utilizator sau consumator. A doua teză a aceleiași dispoziții precizează, în plus, că articolele „nereturnabile” utilizate în aceleași scopuri trebuie de asemenea considerate ambalaje.
- 27 După cum Curtea a statuat deja, funcțiile posibile ale ambalajului nu sunt enumerate la articolul 3 punctul 1 primul paragraf din Directiva 94/62 în mod cumulativ (Hotărârea din 29 aprilie 2004, Plato Plastik Robert Frank, C-341/01, EU:C:2004:254, punctul 49).
- 28 Un asemenea produs trebuie, pe de altă parte, să se regăsească în una dintre cele trei categorii de ambalaje enumerate și definite la articolul 3 punctul 1 al doilea paragraf literele (a)-(c) din Directiva 94/62, și anume ambalajul de vânzare, ambalajul grupat și ambalajul pentru transport.
- 29 În al doilea rând, în conformitate cu articolul 3 punctul 1 al treilea paragraf litera (i) din Directiva 94/62, un articol care respectă definiția pozitivă a noțiunii de ambalaj prevăzută la primul și la al doilea paragraf ale aceluiași articol 3 punctul 1 trebuie considerat ambalaj, cu excepția cazurilor în care face parte integrantă dintr-un produs și este necesar pentru a conține, a susține sau a conserva produsul pe toata durata sa de viață, iar toate elementele în cauză sunt destinate a fi utilizate, consumate sau eliminate împreună cu acesta.
- 30 În această privință este important să se sublinieze că reiese din înșiși termenii acestei din urmă dispoziții că cele trei criterii negative pe care le enumeră sunt cumulative. În consecință, numai articolele care, deși corespund definiției pozitive a ambalajului, îndeplinesc simultan aceste trei criterii nu sunt considerate ambalaje în sensul Directivei 94/62.

- 31 În speță trebuie să se constate că mandrinele, care sunt articole pe care sunt înfășurate materiale flexibile, precum folia de plastic, folia de aluminiu sau hârtia igienică sau absorbantă, corespund definiției pozitive a noțiunii de ambalaj, prevăzută la articolul 3 punctul 1 primul și al doilea paragraf din Directiva 94/62, și că acestea nu îndeplinesc criteriile din definiția negativă a noțiunii respective, enunțate la al treilea paragraf litera (i) al aceluiași articol.
- 32 Astfel, *primo*, deși este, desigur, adevărat că asemenea mandrine nu sunt destinate să conțină produsele respective, nu este mai puțin adevărat că ele îndeplinesc în același timp funcții de suport și de tambur pentru aceste produse flexibile și, prin urmare, funcții de protecție, precum și de prezentare a acestora din urmă, în sensul articolului 3 punctul 1 primul paragraf din Directiva 94/62.
- 33 În această privință, după cum a arătat avocatul general la punctele 42-44 din concluzii, mandrina asigură produsului flexibil rulat în jurul ei o protecție din interior, care îi oferă o consistență ce permite prezentarea sa, facilitând în același timp transportul și utilizarea acestuia. În plus, mandrina este un articol „nereturnabil”, în sensul articolului 3 punctul 1 primul paragraf a doua teză menționat anterior, după ce se epuizează produsul flexibil înfășurat în jurul ei.
- 34 Pe de altă parte, în măsura în care mandrina este concepută astfel încât să constituie împreună cu produsul flexibil înfășurat în jurul ei o unitate pentru consumator la punctul de vânzare, aceasta corespunde definiției ambalajului primar prevăzute la articolul 3 punctul 1 al doilea paragraf litera (a) din Directiva 94/62.
- 35 *Secundo*, deși este adevărat că asemenea mandrine, având în vedere funcția lor de suport și de tambur pentru produsele flexibile înfășurate în jurul lor, sunt necesare pentru a susține aceste produse pe întregul lor ciclu de viață, nu este mai puțin adevărat că ele nu îndeplinesc criteriile definiției negative enunțate la articolul 3 punctul 1 al treilea paragraf litera (i) din Directiva 94/62. Astfel, spre deosebire de muselina unui pliculeț de ceai sau de capsula unei doze de cafea, citate în anexa I din Directiva 94/62 drept exemple de articole care nu constituie ambalaje în sensul acestei dispoziții, mandrina nu face parte integrantă din produsul flexibil căruia îi servește drept suport și drept tambur și nu este destinată a fi consumată sau eliminată împreună cu acesta, ci, dimpotrivă, subzistă și trebuie eliminată după epuizarea produsului menționat.
- 36 În sfârșit, trebuie precizat, în ultimul rând, că interpretarea potrivit căreia mandrinele constituie ambalaje în sensul articolului 3 punctul 1 din Directiva 94/62 este confirmată de adoptarea de către Comisie a Directivei 2013/2, care a modificat anexa I la Directiva 94/62, care menționează acum „rolele, tuburile și cilindrii în jurul cărora este înfășurat un material flexibil” în lista exemplelor de ambalaje corespunzătoare criteriului definit la articolul 3 punctul 1 al treilea paragraf litera (i) din Directiva 94/62.
- 37 Rezultă din considerațiile ce precedă că articolul 3 punctul 1 din Directiva 94/62 trebuie interpretat în sensul că mandrinele sub formă de role, de tuburi sau de cilindri pe care sunt înfășurate materiale flexibile vândute consumatorilor constituie „ambalaje” în sensul acestei dispoziții.

Cu privire la întrebarea preliminară din cauza C-530/15

- 38 Prin intermediul întrebării preliminare, instanța de trimitere solicită, cu titlu subsidiar, în ipoteza unui răspuns negativ al Curții la întrebarea adresată în cauza C-313/15, să se stabilească dacă prin adoptarea Directivei 2013/2, care include mandrinele printre exemplele de ambalaje prevăzute în anexa I la Directiva 94/62, Comisia a interpretat eronat noțiunea „ambalaj”, astfel cum este definită la articolul 3 din această din urmă directivă, și a depășit întinderea abilitării care i-a fost conferită în temeiul competențelor sale de executare.

- 39 Având în vedere răspunsul afirmativ dat de Curte la întrebarea adresată în cauza C-313/15, nu este necesar să se răspundă la întrebarea adresată în cauza C-530/15.

Cu privire la cheltuielile de judecată

- 40 Întrucât, în privința părților din litigiile principale, procedurile au caracterul unui incident survenit la instanța de trimitere, este de competența acesteia să se pronunțe cu privire la cheltuielile de judecată. Cheltuielile efectuate pentru a prezenta observații Curții, altele decât cele ale părților menționate, nu pot face obiectul unei rambursări.

Pentru aceste motive, Curtea (Camera a treia) declară:

Articolul 3 punctul 1 din Directiva 94/62/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 20 decembrie 1994 privind ambalajele și deșeurile de ambalaje, astfel cum a fost modificată prin Directiva 2004/12/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 11 februarie 2004, trebuie interpretat în sensul că mandrinele sub formă de rolă, de tub sau de cilindru în jurul cărora sunt înfășurate materiale flexibile vândute consumatorilor constituie „ambalaje” în sensul acestei dispoziții.

Semnături